N°. 2726 1856.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 20 MEI.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Mei.

De artikelen van het wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs, die ons tot het ontwikkelen onzer hoofd-bezwaren aanleiding gaven, hebben wij in 't breede besproken, zoodat wij thans tot het behandelen van eenige andere artikelen, waartegen wij bedenking hebben, kunnen overgaan. Vooraf echter nog een enkel woord naar aanleiding van een paar verklaringen in de algemeene beschouwingen van het verslag der Tweede Kamer.

In die beschouwingen wordt namelijk ook melding gemaakt van het besluit van 2 Januarij 1842. »Naar veler oordeel, wordt er van gezegd, heeft het alleen daarom minder schadelijk gewerkt, omdat de geestelijken der onderscheidene gezindheden zich over het algemeen onthouden hebben van het hun toegekende regt tot bemoeijenis met het lager onderwijs. Had die inmenging meer algemeen plaats gevonden, noodlottige verwarring en botsing zou daaruit zijn voortgesproten."

Tegen die woorden, die niet weersproken blijken te zijn, moeten wij om meer dan eene reden protest aanteekenen. Naar ons oordeel, bevatten zij, in den vorm van een kompliment, eene onverdiende beleediging voor hen, wien men eene beleefdheid heeft willen bewijzen. Daarenboven geven zij eene alles behalve juiste verklaring van de redenen, waarom van het koninklijk besluit van 2 Januarij 1842 in de meeste plaatsen des Rijks naauwelijks eenige notitie is genomen.

Het verslag zegt, dat dit daaraan is toe te schrijven, »dat de geestelijken der onderscheidene gezindheden zich over het algemeen onthouden hebben van het hun toegekende regt tot bemoeijenis met het lager onderwijs." In hoe verre dit van toepassing mag zijn op de leeraars der protestantsche kerkgenootschappen, moeten wij onbeslist laten: op onze geestelijken is echter, wat het verslag beweert, niet van toepassing. Niet dat zij altijd even nadrukkelijk hun goed regt hebben laten gelden; niet dat in de laatste jaren het koninklijk besluit ook door hen niet eenigermate uit het oog schijnt verloren: daaraan echter mag het geenszins geweten worden, dat dit besluit niet beter gehandhaafd is. De schuld daarvan ligt alleen bij de gemeentelijke en gewestelijke autoriteiten, aan wie de uitvoering en handhaving er van was opgedragen en die, welke vragen ook gesteld, welke aanmerkingen en *réclames* ook gemaakt werden, zich veeltijds gedroegen, alsof er geen koninklijk besluit bestond, alsof zij het volkomen mogten ignoreeren, alsof zij er verre boven verheven waren. Eenige der bepalingen van dat besluit waren haar niet naar den zin; door vele daartoe bevoegden werd niettemin de toepassing er van gevorderd: doch met welk gevolg? Dat men meestentijds noch in eerste instantie, noch in hooger beroep zich daaraan stoorde en handelde; alsof men in geenen deele door het besluit in quaestie gebonden was. Zelfs gingen velen zoo ver, alschoon dat besluit van gelijke waarde was, als alle overige besluiten, die uit de wet van 1806 zijn voortgevloeid, van pertinent te ontkennen, dat dit besluit kracht van wet had en van te stellen dat het te beschouwen was *comme non-avenu;* op die wijze een niet navolgingswaardig voorbeeld gevende van geringschatting en ter-zijde-stelling van wettelijke verordeningen, alleen omdat zij belemmerend waren voor de vrije ontwikkeling van den overheerschenden partijgeest. Die geen vreemdeling is op het gebied van het schoolwezen, weet dat wij niet te veel zeggen. Hij weet op welke stoute en vaak tergende wijze door hen, die het voorbeeld te geven hadden van eerbied voor de wet, de mildste bepalingen van het be[illegible] besluit, wanneer op de toepassing er van werd aangedrongen, dikwijls illusoir gemaakt werden. Men ga na hoe de provinciale en plaatselijke schoolkommissiën zijn zamengesteld; men onderzoeke van welke boeken in zeer vele openbare scholen gebruik wordt gemaakt; men herinnere zich wat er in den regel geworden is van de billijke bepaling van art. 7, en hoe, des ondanks, naauwelijks een enkele katholieke kandidaat, zelfs in voor een groot gedeelte katholieke gemeenten, tot hoofdonderwijzer benoemd is — men zal dan volkomen geregtvaardigd vinden wat wij zeiden ten laste van de autoriteiten, welker pligt het was het koninklijk besluit stiptelijk te handhaven. Was het, bij zulk eene verklaarden en honderdmaal gebleken onwil harerzijds, om zich naar de voorschriften van dat besluit te gedragen, geheel te verwonderen, dat zij, die regt tot *réclame* hadden, eindelijk moedeloos werden en het ten laatste in vele gevallen opgaven van hun regt gebruik te maken? Wat evenwel uit die meerdere lijdelijkheid thans opgemaakt wordt, blijkt uit de aangehaalde woorden van het verslag. Daar wordt nu reeds gezegd, dat zij zich over het algemeen onthouden hebben van het hun toegekende regt tot bemoeijenis met het lager onderwijs. Nog eene schrede verder, en dan zal het zijn, dat zij eigenlijk zich ook niet het minste aan dat regt, of aan de gunstige bepalingen van het koninklijk besluit laten gelegen zijn — bepalingen, van welker toepassing noch »noodlottige verwarring, noch »botsing" de gevolgen zouden geweest zijn, maar die ten zeerste tot de bevrediging van veler gemoederen hadden kunnen bijdragen.

Nog eene andere aanmerking te dezer gelegenheid, aan de algemeene beschouwingen van het verslag ontleend. Wij vinden daartoe aanleiding in de volgende woorden: »Anderen.... stemden toe, dat als de Bijbel op de volksschool gebragt wierd, het lezen van dat Boek der boeken weinig of geene vruchten zou dragen, *tenzij de onderwijzer in eene opheldering of toepassing trad.* Deed hij dit, *het gevaar ware onvermijdelijk*, dat hij zijne eigene bijzondere begrippen met deze zijne uitlegging mengde, en daardoor of aan de andersdenkenden aanstoot gaf, of kerkelijke begrippen aanroerde, die, naar aller overtuiging, van de volksschool ten eenemale uitgesloten moesten blijven."

Wij vragen of niet hetzelfde kan gebezigd worden van het onderwijs in de bijbelsche geschiedenis ter openbare school? Of die geschiedenis medegedeeld wordt uit den Bijbel of uit eenig handboek — altijd zal het noodig zijn dat de onderwijzer »in eenige opheldering of toepassing trede." En doet hij dat, zal dan »het gevaar" niet »onvermijdelijk" zijn, waarop in de aangehaalde woorden gewezen wordt en dat »naar aller overtuiging" vermeden moet worden? Bij eenig nadenken, zal er niemand zijn, die niet toegeeft dat het onderwijs in de gewijde geschiedenis veelszins gelijk te stellen is met het invoeren van den Bijbel op de openbare school; dat daarvan in geene mindere mate dan van Bijbellezing en Bijbelverklaring misbruik zal kunnen gemaakt worden; dat dit onderwijs niet denkbaar is afgescheiden van beschouwingen, waarin kerkelijke leerbegrippen aangeroerd worden, die aan andersdenkenden aanstoot kunnen geven; en dat derhalve door de Kamer, zoo zij konsequent wil zijn, het onderwijs in de gewijde geschiedenis, zoowel als Bijbellezing, uit de openbare school formeel moet geweerd worden. Daartoe is zij gehouden, krachtens hetgeen zij zelve van het invoeren van den Bijbel ter openbare schole in haar verslag verklaard heeft. Zal het daarom boven allen twijfel verheven zijn, dat zij in gemoede alles, wat aan anderen aanstoot kan geven, vermeden wenscht, en dat zij alle aanleiding tot het voortzetten van den strijd ten aanzien van het openbare onderwijs uit den weg wil ruimen, dan moet zij waken, dat tot het verwekken der door haarzelve geopperde bezwaren evenmin gelegenheid gegeven worde ten gevolge van onderwijs in de gewijde geschiedenis als van Bijbellezing.

De nieuwe stedelijke belasting, als *æquivalent* voor den afgeschaften accijns op het gemaal, door koninklijk besluit bekrachtigd, treedt in werking. Dat die belasting voor velen uit den burgerstand zou blijken drukkend te zijn, was te voorzien. Dat die druk klagten zou uitlokken en een zekere spanning te weeg brengen is voorspeld, en die voorspelling vindt zich bewaarheid. De last, die van de schouders der schamele gemeente en der arbeidende klasse is afgenomen, drukt nu den burgerstand en de meer gegoeden. Het is het natuurlijk en logiesch gevolg van de vervanging der indirekte belasting door direkte. Maar een gevolg, dat zeer gevoelig is en vooral in den beginne een zekere *malaise*, een kwalijk verborgen ontevredenheid bij de burgerij opwekt. In zooverre die haar oorsprong neemt in de gebreken welke het stelsel der nieuwe verordening aankleven, is die ontevredenheid te verklaren en te regtvaardigen. Niet echter dat men tegen de belasting-zelve mort; deze is toch door den nadrukkelijken wensch der burgerij zelve in het leven geroepen. De kamer van koophandel, de beurs hebben ernstig en krachtig tegen den gemaal-accijns gepetitionneerd, en de Raad, meer toegevende aan dien drang dan uit eigen beweging, schafte, onder het eenparig gejuich der burgerij, met na genoeg algemeene stemmen de inpopulaire heffing af. Dat op eene andere, op direkte wijze het daardoor ontstane deficit in de stedelijke kas zou moeten worden aangevuld, sprak van zelve. De burgerij wist dit, en verwachtte het. Zij voorzag dat het voordeel haar door de afschaffing van de belasting op het brood aangeboden, door een nadeel zou worden opgewogen, al zag zij ook niet dadelijk in, dat dit nadeel zoo groot zou zijn. Maar iets was er dat zij niet voorzag, niet voorzien kon, en waarop wij evenmin gerekend hadden als zij.

Volgens eene uitlegging door den minister van Binnenlandsche Zaken aan zeker artikel van de Gemeentewet gegeven, geniet hij, die negen maanden van het jaar in eene andere gemeente verblijf gaat houden dan die waar hij wettig gedomicilieërd is, van de lasten der laatste gemeente vrijdom. In hoeverre dit gevoelen des ministers met de uitspraken der regtbanken strooken zou, indien men door de regterlijke magt deze quaestie beslissen liet, kunnen wij hier niet onderzoeken. Alleen konstateeren wij, dat door de verklaring des ministers voor hen, die, zoo rijkelijk door de fortuin begiftigd zijn, dat zij of wel alle bedrijf kunnen vaarwel zeggen, of wel hunne uitgebreide zaken uit de verte op hun buitengoederen kunnen bestieren, nu den weg openstaat om zich aan den druk der nieuwe lasten te onttrekken. Intusschen dachten wij niet en, zoo wij meenen, niemand met ons, dat er van deze uitlegging der Gemeente-wet veel gebruik zou worden gemaakt. Wij dachten zulks te minder omdat die gunst, welke het bewuste artikel oplevert, meer eene toevalligheid is, dan een uitvloeisel van de bedoeling der wet, zoodat, als men van dit voordeel gebruik maakt, dit veeleer beschouwd mag worden als een ontduiken der belasting — dat de wet ongelukkiglijk niet beletten kan —, dan als de toepassing van een erkend regt. Het eenige dat wij vreesden was dat kleinere renteniers, die van een betrekkelijk gering inkomen moeten leven, hunne woonplaats naar de buitensteden zouden verleggen. Dit nadeel, hoewel niet groot, was toch altijd een nadeel. Maar dat er onder de meergegoeden, onder de vermogende ingezetenen, die zooveel aan de stad te danken hebben, velen zouden zijn, die des ministers uitlegging der gemeentewet ten hunnen voordeele zouden aanwenden, dit veronderstelden wij niet, dit konden wij niet veronderstellen.

Intusschen hebben wij ons tot ons leedwezen in die verwachting bedrogen gevonden. Er zijn onder de aanzienlijksten en rijksten der stad, die officieel verklaard hebben van de gunst, die de wet hun toestaat, gebruik te zullen maken, om negen maanden van het jaar op hun buitenverblijven te gaan wonen. Onder deze vinden wij namen van familiën, die als het ware één zijn met de geschiedenis der hoofdstad, en met deze groot zijn geworden; dan ook die van hen, welke in de laatste vijftig jaren door handel en gelukkige spekulatiën een vorstelijk vermogen bij elkander hebben gegaard. En nu de stad van haren kant van alle hare burgers naar hun vermogen, een dringend offer vergt, zien wij hoe eenigen, die haar zooveel verpligt zijn, gebruik maken van eene toevallige bepaling in de Gemeentewet, en naar hunne buitenverblijven vertrekken om daar te *boudeeren* tegen de noodzakelijkheid. En toch is het offer, dat van hen gevorderd wordt, uiterst gering als men het vergelijkt met den last, dien de nieuwe heffing op de schouders hunner minder gegoede medeburgers legt. Deze, die geene lusthoven in den omtrek bezitten, en niet zoo gelukkig zijn om, als zij het willen, zich aan de bekommeringen van hun bedrijf te kunnen onttrekken, [illegible] daardoor geboeid zijn aan de stad, hebben het niet in hun magt om de verklaring af te leggen, dat zij [illegible] baten genieten willen maar niet de lasten dragen, en toch komt er *pro rato* van die lasten meer voor hunne rekening, dan voor die hunner vermogende medeburgers. Ware het voorstel tot een direkte *Income-tax* doorge-

gaande laatsten zouden beduidend meer hebben moeten betalen, dan de voor hen betrekkelijk geringe bijdrage, waaraan zij zich nu zoo behendig pogen te onttrekken.

Wij willen liefst over deze handelwijze geen oordeel uitbrengen. Dit is onnoodig. Er zijn gedragingen, die men slechts te konstateeren heeft om ze door ieder te doen qualificeeren zooals zij het verdienen. Wij willen alleen de gevolgen aanduiden, die daaruit moeten voortkomen. Eerstens koesteren wij de vrees dat zoo deze uitlegging der Gemeentewet opgaat, het voorbeeld, dat echter gelukkig niet algemeen is, door vele anderen zal nagevolgd worden. Tweedens vloeit er van zelve uit voort, dat de lasten, waaraan nu eenigen der meer gegoeden zich pogen te onttrekken, ten nadeele der burgerij zullen komen, zoodat de reeds zoo drukkende omslag voor hen dubbel drukkend worden zal. En dat men zich daarvoor bezorgd maakt en daarover klaagt, is natuurlijk. De afschaffing van den gemaal-accijns beoogde voornamenlijk verligting van de min gegoeden, en meer billijke verdeeling der openbare lasten. Zooals nu de zaken staan, zou een tegenovergesteld rezultaat worden verkregen. De midden-standen zouden alles, de hoogere niets betalen. Dat dit niet mag en niet kan, valt duidelijk in het oog. Er zijn er moeten middelen zijn om dit te verhinderen, en die middelen moesten aangewend worden, hetzij van stads- hetzij van staatswege. Men mag er niet in berusten, en zoo eenmaal de publieke opinie met goed gevolg zich bezadigd en kalm tegen den accijns op het gemaal geuit heeft, zien wij niet in, waarom men niet weder hetzelfde middel zou te baat nemen om uit een toestand te geraken, die erger dreigt te worden dan de eerste.

Onder de belangrijke vindingen, die in de laatste jaren, op het gebied der beeldende kunst, de middelen aanzienlijk vermeerderd hebben, waarmeê die kunst bestemd is op de maatschappij te werken, — verdient eene eervolle onderscheiding de OLIEVERWDRUK. Beijeren is het land, waar dit kunsthandwerk op de breedste schaal gedreven en hoofdzakelijk wordt dienstbaar gemaakt aan de verspreiding van gewijde tafereelen. Wij hebben voorstellingen gezien, naar vermaarde meesters, die met krachtige kleuren, geheel het effekt van olieverfschilderijen vertoonende, bewerkt waren. Op die wijze maakte men, bij voorbeeld, levensgroote afbeeldingen der Lieve-Vrouwen-beeldtenissen van Italiaansche, Spaansche en Duitsche meesters, en deze schilderstukken worden voor omstreeks ƒ 20 afgeleverd. Ofschoon de schakeering der tinten nog niet zoo juist en harmonisch is, als men er eenmaal in slagen zal ze van het oorspronkelijk schilderstuk op den olieverwdruk over te brengen, kan men toch ligt nagaan, dat kopijen, naar groote schilders, met al de kracht der olieverw teruggegeven, zich ter monumentale wandversiering voordelig moeten onderscheiden niet alleen van gewone platen, maar ook van de meeste uit de hand geschilderde tafereelen, van zoodanig lagen prijs. De Heer J. H. Breijer Jr., landschapschilder en verdienstelijke onderwijzer in de teekenkunst, alhier (1), heeft zich belast met de levering dezer schilderijdrukken voor Nederland. Hij is daartoe door de HH. Gebr. Daams te Emmerik, die uitsluitend het dépôt voor Nederland en de Rijnlanden hebben, verzocht en aangesteld. De olieverwdruk zal nimmer met het vrije penseel kunnen wedijveren, maar wij twijfelen niet, of inzonderheid voor minvermogende dorpsgemeenten zullen deze zoo uiterst goedkoope schilderijen een middel aanbieden tot breking van de eentoonige, (trouwens door het geheele Bisdom van Munster, streng *verbodene*) wit kalk, waarmeê men de wanden onzer groote en kleine kerken zonder genade pleegt vol te smeeren. In dat geval is het echter zaak bij de stukken zeer smalle lijsten te nemen, en ze regtstandig tegen den muur te hangen: want in eene kerk behooren de schilderijen in den regel met het gebouw verbonden te schijnen, en niet slechts als bij toeval hier of daar aan eene kram opgehangen te zijn. De Heer Breijer is bereid ten aanzien van onderwerpen, prijzen enz. alle mogelijke inlichtingen te geven.

Men schrijft ons, dat den 10e Mei (vigilie van Pinksteren), in het generaal kapittel, gehouden te Rome, tot minister generaal van de geheele orde der Minderbroeders van den H. Franciscus gekozen is de Hoogw. pater Bernardus a Monte Franco, guardiaan van den H. Berg Sion en custos van het H. Land. Z. H. de Paus, geassisteerd door HH. EE. de Kardinalen Antonelli, Patrizi, della Genga en den Protector van bovengenoemde orde, presideerde.

Door den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten zijn tot leden der akademie benoemd: De Heer Kommissaris des Konings in de prov. Noord-Holland, Jhr. Mr. Willem Boreel van Hogelanden, voorts de Heeren: P. L. A. Arago, inspekt. der schoone kunsten, te Parijs; A. Cabanel kunstschilder te Parijs; G. Cattermole, id. te Londen; P. van Cornelius, id. te Berlijn; P. J. H. Cuipers, architekt te Roermonde; Jhr. Mr. D. T. Gevers van Endegeest, te Oegstgeest; A. H. Hafkenscheid, te Amsterdam; E. A. Hildebrandt, kunstschilder te Berlijn; G. Hubner, id. te Dusseldorp; W. Hunt, id. te Londen; P. Meiers, id. te Amsterdam; C. Leickert, id te Amsterdam; C. P. Deslie, id. te Londen L. E. Magnus, id te Berlijn; A. Mouileron, lithograaf te Parijs; W. Malready, kunstschilder te Londen; G. Praetorius, te Amsterdam; I. J. A. Santhagens, te Amsterdam; J. Tuerlinckx, beeldhouwer te Mechelen; W. Wijld, kunstschilder te Londen.

(1) Amsterdam, Lange Leidsche Dwarsstraat bij de Spiegelgracht, CC 424.

Verkiezing der leden voor de Provinciale Staten.

Helder. — Herkozen de heer J. Schoon.

Texel. — Herkozen de heer J. L Kikkert.

Gorinchem. — Herkozen de heeren Mr. M. Begram en H. Willemstijn.

Oldenbroek. — Herkozen de heer J. H. van Meurs. Herstemming tusschen de heeren A. J. van Asselt en A. J. Krudop.

Putten. — Herkozen de heer Mr. G. A. de Meester. Herstemming tusschen de heeren A. D. S. Colenbrander en J. D. C. C. W. de Mol.

Aalten. — Herkozen de heeren Mr. B. Roelvink en Mr. W. A. Roelvink.

Hoogezand. — Herkozen de heer J. J. Veltman.

Onderdendam. — Herkozen de heer H. Wierda — Herstemming tusschen de heeren W. L. Dijkhuis, H. K. Welt, J. van den Helm en H. Willemsen.

Appingedam. — Herkozen de heeren H. H. de Haan, Mr. L. J. Vos en J. J. Borst. — Herstemming tusschen de heeren T. K. Land en Mr. E. van Loon.

Winschoten. — Herkozen de heeren C. J. Onnes en J. H. Roemeling. Gekozen de heer Mr. J. D. Lewe Quintus. — Herstemming tusschen de heeren H. L. Bouman en Mr. E. Scheeman.

Oude Pekela. — Herkozen de heeren K. M. Brouwer en Mr. H. J. Engelkens. — Herstemming tusschen de heeren J. G. Heeres en E. Tiktak.

Hulst. — Herkozen Dr. H. J. van Eck; — Herstemming tusschen de heeren P. W. Steenkamp, S. J. Hoffman, ... Matthen, A. A. van Haelst, E. N. F. Aspers en Mr. Dronkers.

Sluis. — Herkozen de heeren J. C. O. Benteijn, Mr. J. E. Risseeuw en C. Schout Velthuis.

Heusden. — Herkozen de heeren A. J. J. de Roy van Zuidewijn, R. Middelkoop en Mr. A. J. Korteweg.

Grave. — Gekozen de heer L. G. v. d. Wijst. — Herstemming tusschen de heeren Hermans, O. v. Dijk, v. d. Mark en v. d. Steen.

Helmond. — Gekozen de heeren A. H. Bots, J. F. Pompe, P. L. Prinsen en B. L. H. Borret.

In den nacht van Zaturdag op Zondag is ten 2 ure brand ontstaan bij een Kastenmaker in de 2de Leliedwarsstraat, welke brand door de werking van vijf brandspuiten, eerst tegen 8 ure is gebluscht kunnen worden en waarbij het bovengedeelte van het huis geheel is uitgebrand.

Het standbeeld van Lourens Janszoon Coster is eergisteren uit 's Gravenhage te Haarlem aangebragt en met goed gevolg, op de Groote Markt, geplaatst op het daarvoor bestemde voetstuk.

De opbrengst der middelen over de vier eerste maanden van 1856, is, in vergelijking met de raming voor dat jaar en de opbrengst over hetzelfde tijdvak van het vorige jaar, geweest als volgt:

Directe belastingen: 1856 ƒ 6,713,879.75½; 1855 ƒ 6,418,542.81. *In- en uitgaande regten en scheepvaart-regten*: 1856 ƒ 1,379,623.61½; 1855 ƒ 1,107,759.84½. *Accijnsen*: 1856 ƒ 5,301,114.25; 1855 ƒ 5,376,381.30. *Waarb. en belasting der gouden en zilveren werken*: 1856 ƒ 84,160.79; 1855 ƒ 70,358.02½. *Indirecte belastingen*: 1856 ƒ 4.537,974.54½; 1855 ƒ 4,040,756.33. *Opbrengst der posterijen*: 1856 ƒ 547,964.99; 1855 ƒ 499,873.79. *Opbrengst der Staats loterij*: 1856 ƒ 137,048,50; 1855 ƒ 138,181.50. Totaal-generaal 1856 ƒ 18,701,768. 4½; 1855 ƒ 17,654,853,24.

Bij gelegenheid van de uitwisseling der ratifikatiën van het, den 29 Dec. ll., tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en Z. M. den Keizer van Oostenrijk gesloten verdrag van handel en scheepvaart, heeft Z. M. de Keizer den nederl. minister van Buitenlandsche Zaken, baron F. A. van Hall, benoemd tot grootkruis der Leopoldsorde; den minister van financiën, den heer dr. A. Vrolik, en den voormaligen minister van Koloniën, thans gouverneur-generaal van Neerl.-Indië, den heer C. F. Pahud, tot grootkruizen der orde van de IJzeren Kroon; den heer staatsraad mr. I. Boeye, tot kommandeur der zelfde orde, en den referendaris bij het ministerie van Buitenlandsche zaken, den heer mr. G. le Clercq tot ridder der orde van Frans Joseph. Naar men verneemt wordt in den brief, strekkende ten geleide van het grootkruis der Leopoldsorde, te kennen gegeven, dat Z. M. de Keizer daardoor aan Z. Exc. den nederlandschen minister van Buitenlandschen Zaken een bijzonder bewijs zijner hoogachting wenscht te geven.

(*Daybl. v. Z. H.*)

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Almelo F. Wartenhorst.

'S GRAVENHAGE, 17 Mei. Heden werd voor het prov. geregtshof in Zuidholland (onder voorzitterschap van mr. J. A. Philipse) behandeld het hooger beroep, ingesteld door mr. C. A. W. P. van Baerle tegen een vonnis der regtbank alhier van 15 Maart ll., waarbij hij, ter zake van beleedigende gedragingen ter gelegenheid eener zitting van het kantongeregt te Voorburg, enz. is veroordeeld tot gevangenisstraf enz. Na het uitbrengen van rapport door den raadsheer Schmolck, vroeg de heer mr. M. J. van Gigch, namens den appellant een uitstel van niet minder dan drie weken; om een nader getuigenverhoor te doen plaats hebben, welk getuigenis volgens zijne meening zou moeten strekken òf om de onschuld van den app. te bewijzen, òf om diens schuld aan de hem ten laste gelegde feiten te verzachten. De heer van Gigch verklaarde later, dat hij niet verder in deze zaak zal optreden, maar aan den heer van Baerle zal overlaten, om zelf zijne verdediging voor te dragen. De app. verzocht daarna zelf een uitstel van drie weken om zich op zijne verdediging voor te bereiden. Het hof heeft, overwegende dat er termen bestonden, om in deze zaak nieuwe getuigen te hooren, de behandeling der zaak uitgesteld tot aanst. Zaturdag, des morgens ten tien ure, zullende de app. in die teregtzitting getuigen kunnen voorbrengen en hen doen hooren; zijnde het echter aan den proc-gen vrijgelaten, om ook dan die getuigen te doen verschijnen, welke hij noodig zal oordeelen.

— Het kollegie voor de groote visscherij heeft in eene algemeene vergadering van al de leden in Zuid- en Noord-Holland, in het provinciaal gouvernementsgebouw te 's Gravenhage, op de gewone wijze aan eene kommissie uit hh. gedep. Staten rekening en verantwooading gedaan van het geldelijk beheer over den jaargang 1855/56. Waarna tot de gewone werkzaamheden is overgaan. Aan het einde der vergadering zijn voor het aangevangen jaar tot voorzitter en onder-voorzitter herkozen de heeren A. Hoogendijk Jz. en H. P. van der Drift, te Vlaardingen.

LEIDEN, 17 Mei. In de zitting van den Gemeenteraad alhier van heden, is door den burgemeester in behandeling gebragt eene wijziging van het raadsbesluit van den 11/24 December 1855 betreffende de direkte plaatselijke belasting.

Na de deliberatien over het onderwerp wordt door het lid van der Boon Mesch het navolgende voorstel gedaan:

Aangezien het ongunstig en afkeurend oordeel door eenige raadsleden over het nieuwe stelsel van direkte plaatselijke belasting uitgesproken, reeds bij de eerste maatregelen van uitvoering bevestigd is en het reeds nu is gebleken, dat de nieuwe Belasting onbillijk, ongelijk werkend en voor de stad en ingezetenen allerschadelijkst te achten is, en daar de nieuwe lasten door vele ingezetenen niet zullen kunnen worden opgebragt, zoo stel ik voor om eene kommissie te benoemen, ten einde kennis te nemen van de gegeven antwoorden op de tot de ingezetenen, betreffende deze belasting gerigte vragen, en zoo spoedig mogelijk een beter en deugdelijker stelsel en tevens maatregelen voor het jaar 1856 voor te dragen.

En wordt na verdere overweging door den Burgemeester voorgesteld of men naar aanleiding van het voorstel van het lid van der Boon Mesch kan besluiten, van de behandeling over het aan de orde van den dag gestelde ontwerp tot nader uit te stellen, hetgeen met 11 tegn 9 stemmen wordt verworpen.

Voor hebben gestemd de HH. IJsselsteyn, Hubrecht, Lisman, ten Sande, le Poole, Kluit, Cock, Sikkel, Groes, en van der Boon Mesch.

Tegen de heeren Leembruggen, Krantz, du Rieu, Stoffels, de Moen, Taets van Amerongen, Bucaille, Lusac, Gevers, Huyser en de Voorzitter.

Vervolgens wordt door den burgemeester de voorgestelde wijziging in rondvraag gebragt en wordt deze met 11 tegen 9 stemmen aangenomen en vastgesteld.

Voor hebben gestemd de heeren Leembruggen, Krantz, du Rieu, Stoffels, de Moen, Cock, Becaille, Lusac, Gevers, Huijser en de Voorzitter.

Tegen de heeren IJsselstein, Hubrecht, Lisman, ten Sande, le Poole, Kluyt, Taets van Amerongen, Sikkel Groos en van der Boon Mesch.

De wijziging luidt als volgt:

Er zal, te beginnen met 1 Januarij 1856, geheven worden eene plaatselijke direkte belasting, waarvan de opbrengst met inbegrip van 12 pCt. voor kwade posten, geraamd wordt op ƒ 13400, naar hetgeen als vermoedelijke vertering voor een redelijken maatstaf van het inkomen, wordt gehouden, en te berekenen op het zevenvoudig

bedrag der kadastrale huurwaarde, met dien verstande, dat, bij gelijke inkomsten de belastingschuldigen, naar mate hunne huisgezinnen uit meer of minder leden bestaan, in evenredigheid lager of hooger belast worden.

Die belasting wordt alleen geheven van hen, die een jaarlijksch inkomen van meer dan 300 gulden hebben.

KUDELSTAART, 14 Mei. Heden is alhier door Mgr. den Bisschop van Haarlem aan een groot getal geloovigen dezer gemeente het H. Sakrament des Vormsels toegediend. Z. Hw. werd door eenigen daartoe afgevaardigden van buiten deze plaats ingehaald, en in het sombere kerkgebouw gebragt, dat echter voor deze gelegenheid zeer fraai versierd was. Z. D. Hw. heeft zijne hooge tevredenheid betuigd voor het blijk van liefde en toegenegenheid, waarvan hij in deze gemeente getuige was. — Deze dag zal steeds in eene aangename herinnering blijven.

SCHIEDAM, 17 Mei. In de zitting van den Gemeenteraad alhier, van gisteren avond, is medegedeeld het besluit des Konings, waarbij vergunning verleend wordt tot oprigting eener fabriek van steenkolengas. Door de kommissie voor de belastingen zijn ontwerpen ter tafel gebragt, nopens de heffing der belastingen op de steenkolen, den turf en het kraangeld, welke even als de vroegere ontwerpen, zullen worden gedrukt en nader behandeld. Voorts is door den heer Prins en andere raadsleden een voorstel gedaan tot heffing eener plaatselijke direkte belasting, onder den naam van hoofdelijken omslag, welk ontwerp in handen gesteld is van de kommissie voor de belastingen.

HOORN, 16 Mei. Den gevangenen in het huis van korrektie alhier werd heden door *Zr. Ms.* goedheid verscheidene jaren gratig geschonken. 46 der meest verbeterde en vlijtige gevangenen deelden in die gunst, onder welke zeven geheel hun verderen straftijd vrijgeschonken werd terwijl den overigen eenige maanden afslag werd verleend.

— Op de markt alhier werden 164 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 38050 Ned. ℔. Prijs kleine Hooi *f* 28,50.

MEDEBLIK, 14 Mei. Ter kaasmarkt waren heden aangevoerd 26 stapels, die met zeer tragen handel verkocht werden tot *f* 28 de 50 Ned. ℔. Verleden week waren er 12 stapels, die met graagte tot *f* 29 de 50 Ned. ℔ werden opgeruimd.

— Met verlangen ziet men hier de vernieuwing der stoombootvaart op Londen te gemoet. Daar de verzendingen ten vorige jare de verwachting verre hebben overtroffen, is het niet twijfelachtig of ook dit jaar zullen er ruime toevoeren zijn, vooral van vee, dat men gaarne daar levert, en waarvan een belangrijke voorraad voor de londensche markt geschikt, aanwezig zal zijn.

ARNHEM, 17 Mei. Gisteren namiddag woedde boven deze stad een allerhevigst onweder, dat ruim een uur aanhield en van zwaren regen en hagel vergezeld ging. Van ongelukken heeft men tot dusverre niet vernomen.

HET LOO, 16 Mei. In het begin dezer week werd er alhier een schoone gierarend, welke ruim zes voet vlugt had, in een klem gevangen. Deze vogel werd door den oppasser der koninklijke menagerie nog levend gevangen, en door Z. M. den Koning in oogenschouw genomen. Z. M. heeft daarna gelast dat deze schoone vogel, naar Amsterdam in *Natura Artis Magistra*, zoude worden opgezonden. Gisteren is aan de bevelen van Z. M. voldaan.

ASSEN, 16 Mei. Gisteren is voor het provinciale geregtshof alhier, kamer van korrektioneele appellen, behandeld de zaak van den redakteur en uitgever der *Provinciale Drentsche en Asser Courant*, wegens het opnemen van artikelen, die laster jegens den heer J. F. Zylker zouden behelzen. De heer Zylker en de heer direkteur der direkte belastingen te Groningen, zijn als getuigen à decharge gehoord. De heer prokureur-generaal beweerde dat de eerste regter te regt had geoordeeld, dat de geinkrimineerde artikelen laster bevatten, doch, uit zoo vele verschoonende omstandigheden, dat hij konkludeerde tot eene veroordeeling in eene geldboete van *f* 100 en in de kosten, zonder meer. De uitspraak is bepaald op aanstaanden Donderdag.

DEDEMSVAART, 6 Mei. De turfproduktie zal voor dit jaar op grooter schaal worden gebragt dan het vorige jaar. Het buitengewoon groot getal arbeiders, die hier onlangs zijn aangekomen, stelt de veenbazen in de gelegenheid meer turf te doen graven, waardoor het derhalve voor de schipperij niet aan een ruimen voorraad zal ontbreken om hunne vaartuigen te beladen. Men verwacht, dat de buitengewone hooge prijzen ook minder zullen worden. (*IJsselbode*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Mei. Het bijzonder traktaat van 15 April is immer het onderwerp der besprekken; men is meer dan ooit overtuigd dat er tusschen Oostenrijk en de twee groote westersche mogendheden andere geheime banden bestaan, en men volhardt in de meening dat ook nu weder het initatief van den bond aan Oostenrijk te danken is; want vooral voor die mogendheid zal het traktaat voordeelig zijn. Men begrijpt tot hiertoe niet juist wat Frankrijk en Groot-Brittanje er bij zullen winnen. De engelsche bladen zijn dan ook niet zeer gunstig gestemd voor het traktaat en toonen weinig goedgezindheid jegens Oostenrijk, wat de italiaansche quæstie betreft.

— Omtrent de schade door de jongste nachtvorsten aangerigt verneemt men dat die minder is dan men aanvankelijk gemeend had, en men schat ze op een tiende van den oogst, die zeer gunstig schijnt te zullen zijn.

— De senator Ch. Dupin heeft voorgesteld om, ter eere van het leger in het Oosten, eene hooge zuil op te rigten, waarop het standbeeld des Keizers zou worden geplaatst. De senaat heeft het voorstel in overweging genomen.

— In afwachting van de komst der russische konzuls in Frankrijk, zijn de zweedsche konzuls met de behartiging der belangen van de russische onderdanen in de fransche havens belast.

— De Koning van Wurtemberg heeft den Keizer der Franschen benoemd tot grootkruis der orde van de Wurtembergsche Kroon.

— In den *Constitutionnel* vindt men eenige beschouwingen over de benoeming der heeren de Bourqueney en Hübner tot ambassadeurs. Zie hier wat dat blad daarvan zegt: »De eigenschap aan de waardigheid van ambassadeur verbonden, bestaat voornamelijk in het speciaal vertegenwoordigen van den vorst door wien hij gezonden wordt, terwijl andere diplomatische agenten, in 't algemeen, het gouvernement vertegenwoordigen. Het onmiddellijk gevolg dier onderscheiding is, dat de ambassadeur het regt heeft regtstreeks met den souverein, bij wien hij geakkrediteerd is, de zaken te behandelen, terwijl de ministers plenipotentiarissen, die niet anders mogen handelen dan door de tusschenkomst van den minister van Buitenlandsche Zaken van het gouvernement, waarbij zij zijn geakkrediteerd. Ook is het wederkeerig zenden van ambassadeurs ten allen tijde, in de diplomatie, beschouwd geworden als het bewijs eener innige betrekking tusschen de respektieve hoven.

»Sedert de politieke gebeurtenissen van 1848 had het Weener hof onder zijn eigen diplomatische agenten den rang van ambassadeur afgeschaft. Zelfs nog tegenwoordig maakt het daarin geene uitzondering dan ten gunste van zijnen vertegenwoordiger bij het hof der Tuilerieën, ten gevolge waarvan dan ook de baron von Hübner de eenige ambassadeur zal zijn, dien Oostenrijk in den vreemde zal hebben.

»Dat bewijs van hoogachting voor het hof der Tuilerieën schijnt ons van te meer beteekenis, daar het gepaard gaat met de komst te Parijs van Z. K. H. den aartshertog Ferdinand Maximiliaan, oudste broeder van Keizer Frans-Jozef, wiens levendige sympathie voor Frankrijk algemeen bekend is."

— In den *Moniteur* leest men de bijzonderheden der veelvuldige overstroomingen, die de departementen teisteren. De Loire, de Yonne en de daarin vallende kleine rivieren, treden allen buiten hare beddingen. De Saone stroomt over de kaden van Lyon. De bevolkingen slaan met ongerustheid de plaag gade.

— Een Belg, dr. van Heck, heeft een door hem uitgevonden ventilatie toestel op last der regering in het hospitaal Beaujon alhier overgebragt. Het toestel is gereed en sedert acht dagen in gebruik? het wordt door eene kleine stoommachine van een vierde paardekracht in beweging gebragt. Het door deskundigen na een ingesteld onderzoek uitgebragte verslag luidt zeer gunstig voor het nieuwe stelsel, dat niet slechts met betrekking tot den toevoer van versche lucht groote voordeelen verschaft, maar ook eene besparing van twee derde aan brandstoffen bewerkt en tevens toelaat dat de zalen slechts twee derden der gewone hoogte behoeven, zonder daardoor aan versche en zuivere lucht gebrek te hebben. Naar men verneemt, zal de uitvinder uitgenoodigd worden, zijn toestel ook in de overige hospitalen van Parijs aan te brengen.

— Door den sultan is het volgende manifest uitgevaardigd: »Het heeft der Goddelijke Voorzienigheid behaagd de pogingen van den troon en van de natie te bekroonen, door een einde te maken aan den oorlog door een gelukkigen vrede, overeenkomende met de regten en belangen onzer kroon, en aangezien het bij deze gelegenheid gesloten algemeene vredestraktaat door ons is bekrachtigd, hebben wij de afkondiging er van bevolen. — De tot de verschillende wapenen behoorende soldaten onzer legers, opgeroepen tot de verdediging des vaderlands, hebben gedurende den afgeloopen oorlog roemrijk de pligten vervuld, die een heldhaftige dapperheid, eene edele onderwerping aan de van den oorlog onafscheidbare rampen, een voorbeeldige tucht en gehoorzaamheid hun oplegden, en op deze wijze den roem der ottomanische wapenen in den levendigsten glans doen schitteren; zij hebben hunne namen onsterfelijk gemaakt, door de schoonste bladzijden van de geschiedenis onzer eeuw met zoo velen hunner heldenfeiten te vullen. Zij ontvangen daarvoor de getuigenis van onze volkomene keizerlijke tevredenheid. Altijd zal ik wenschen voor hun geluk koesteren. — Al onze onderdanen, zonder onderscheid of uitzondering, hebben, door het bewijzen van de schitterendste diensten in deze omstandigheid, dezelfde gevoelens van trouw en liefde jegens den troon en het vaderland aan den dag gelegd. De ambtenaren van alle klassen en rangen, en over het algemeen de bestuurders der gemeenten hebben het bewijs geleverd van den edelsten naijver en hunne pligten vervuld door de bevelen der Regering uit te voeren. Ook zij hebben onze hooge goedkeuring verdiend. — Ten einde nu dezen gelukkigen vrede, die verkregen is, ten voordeele onzes lands te doen strekken, moeten alle klassen en standen onzer onderdanen door de banden der vaderlansliefde zich vereenigen op dezelfde wijze, als waarop zij hebben blijk gegeven van die hartelijke medewerking gedurende den oorlog, die met een gelukkigen uitslag is bekroond, en ik hoop dat al onze ambtenaren den grootsten ijver zullen betoonen, om op eene krachtdadige wijze, overeenkomstig mijn onwrikbaar verlangen, de organizatie en de verbetering te verwezenlijken, waarvan ik met de hulpe der Goddelijke Voorzienigheid de grondslagen heb gelegd. — Ik hoop van de goedheid des Almagtigen en van den bijstand mijns volks, dat aldus ons land en onze natie door den vooruitgang zijner welvaart en van zijnen voorspoed eene roemrijker en grootere plaats in de wereld moge innemen. — De bewijzen van vriendschap en welwillendheid, die in deze omstandigheid onze doorluchtige bondgenooten hebben gegeven, zullen nooit vergeten worden; in het hart der Ottomannen zal de erkentelijkheid jegens hen voor immer bewaard blijven, en de namen hunner heldhaftige soldaten, die voor onze zaak hun bloed vergoten en zich op de slagvelden met onsterfelijken roem bedekt hebben, zullen in onze geschiedrollen dezelfde eereplaats innemen als in de hunne. — Besloten hebbende tot het doen afkondigen van het algemeen vredestraktaat, bevelen wij tevens dat de getuigenis onzer keizerlijke tevredenheid aan allen zal worden medegedeeld. — Gegeven in onzen keizerlijken Divan, in de laatste dagen van Chaban, des jaars 1272. (get.) ABDUL MEDJID."

— Espaatero is den 16 Mei te Madrid teruggekomen en door de Koningin in een bijzonder gehoor ontvangen.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Mei. In verschillende gedeelten der hoofdstad worden ten gunste van de wederinvoering der Zondags muziek in de parken, meetings voorbereid.

— De aanbiedingen voor de nieuwe leening moeten, volgens den *Times*, zeer talrijk zijn.

— Volgens den *Morning Advertiser* zou lord Stratford de Redcliffe verlof verzocht, of eigenlijk gezegd, zijn ontslag bekomen hebben, zoodat hij spoedig in Engeland verwacht wordt.

— De photografie zal weldra ook gebezigd worden om waarnemingen op den bodem der zee te doen. Te Weymonth heeft men dezer dagen eenige welgelukte proeven genomen, om schetsen van de onderzeesche gesteldheid van den grond te verkrijgen. Men acht dit van veel belang voor den aanleg of het herstel van verschillende werken.

— De *Times* heeft uit Konstantinopel nadere opgaven ontvangen omtrent een verdrag, hetwelk onlangs tusschen Perzië en de Vereenigde Staten gesloten zou zijn, doch waarvan nog geen ander berigt gewag maakt.

»Het verdrag, zoo luidt onder anderen de mededeeling, is door toedoen van eenige te Teheran werkzame zendelingpredikers tot stand gekomen, en in geest en bedoeling tegen Engeland gerigt. Het heeft het voorkomen van een handelsverdrag, en zou daarvoor ook kunnen gehouden worden, zoo het niet drie bepalingen bevatte, die in eene handelsovereenkomst niet voegen. De eerste daarvan zegt dat, daar Perzië geen zeemogendheid is, en de Amerikanen tot vergelding der voor hunnen handel bedongen voordeelen eene vloot in de perzische golf zullen houden, ten einde Perzië tegen elken aanval van eene zeemogendheid te verdedigen. De tweede geeft aan de Amerikanen het regt om oorlogschepen te plaatsen in de Shatt-el-Arab, den mond van den Tiger. De derde geeft vrijheid om te Kurnah eene faktorij te vestigen.

»Dat is de vrucht onzer verkeerde staatkunde jegens Perzië (zegt de berigtgever uit Konstantinopel verder). Engeland heeft voortaan een mededinger in de Perzische golf. Het zonderlingste is, dat Kurnah, alwaar de Noord-Amerikanen eene faktorij zullen vestigen, behoort tot die plaatsen, welke Turkije door Engeland gedrongen is bij de laatstelijk gesloten overeenkomst tot regeling der grensscheiding aan Perzië af te staan."

— Te New-York was den 30sten April de eerste direct over de landengte van Panama getransporteerde zending van chineesche artikelen (zijde goederen) aangekomen. Zij waren van Canton naar Californie verzonden en van daar naar Panama.

Met de *Avon* zijn tijdingen ontvangen uit Zuid-Amerika. De datums zijn; Buenos Ayres 3, Rio-Janeiro 19 en Bathia 19 April. Uit eerstgemelde stad wordt berigt dat generaal Urquiza terrein wint; doch dat een oorlog, waarbij hij aanvaller is, niet verwacht wordt. Te Montevideo was de staat van zaken niet bemoedigend. Oribe had er de bovenhand. Tusschen de Regering van Para-

gnay en den franschen konzul was een ernstig geschil ontstaan, betreffende de behandeling, die een aantal fransche kolonisten ondergaan hadden, en men vreesde ook oneenigheden met de italiaansche kolonisten in Patagonas.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Mei. In de *Oesterr. Zeit.* leest men het volgende: »Graaf Cavour heeft buiten den waard gerekend. Immers hij hoopte van de italiaansche quæstie een twistappel te maken tusschen Oostenrijk en Frankrijk en hij heeft verkregen wat hij het minst verwachtte, namelijk dat de overeenstemming tusschen beide groote mogendheden, juist op dat terrein, is ontstaan op eene zeer vaste en innige wijze. Uit goede bron verneemt men, dat beide hoven van Weenen en de Tuileriën omtrent de aan te nemen houding, ten aanzien van Italië het volkomen eens zijn.

»Een oppervlakkige beschouwing van den toestand in Italie is bereids voldoende om ieder onpartijdige te overtuigen dat er geen spraak kan zijn van de terugroeping des fransche en oostenrijksche troepen uit den Kerkelijken Staat, zoolang de Mazzinisten niet ophouden in het italiaansche schiereiland beroeringen te verwekken. Het door de revolutie ondermijnd land kan aan zijn eigen kracht niet worden overgelaten, indien nieuwe, meer gevaarlijke oproerigheden moeten belet worden. De voortdurende militaire bezetting van den Kerkelijken Staat blijft alzoo een tusschen Frankrijk en Oostenrijk vastgestelde maatregel, waarvoor alle sardinische memorandums als zeepbellen zullen verdwijnen. Dit wil evenwel niet zeggen, dat Oostenrijk niet geneigd zou zijn ten voordeele van onvermijdelijke en noodzakelijke hervormingen in de administratie van den Kerkelijken Staat.

Integendeel, beide hoven zijn overeengekomen om dringende vertoogen te dien aanzien tot den H. Vader te doen. Maar de vertoogen zullen die hevige taal niet voeren, welke de londensche bladen bezigen bij de beoordeeling der misbruiken, die in de pauselijke Staten heerschen, noch de hartstogtelijke deklamatiën, waarmede Piëmont tegen Rome uitvaart. Zij zullen tot Rome worden gerigt in den vorm van vriendschappelijke raadgevingen, gelijk het aan katholieke mogendheden betaamt tegenover het hoofd der Kerk; en gelijk de eerbied aan een onafhankelijken vorst verschuldigd dit eischt. Het standpunt waarop bij deze gelegenheid Frankrijk en Oostenrijk zich plaatsen, is geheel verschillend van dat 'twelk graaf Cavour *e tutti quanti* bezig houdt. Frankrijk en Oostenrijk wenschen door heilzame hervormingen het pauselijk gouvernement te versterken en te bevestigen, terwijl Piëmont slechts de stem verheft ten voordeele van hervormingen, die voor de revolutionnaire partij tot wapen tegen den Paus zouden kunnen dienen. In een woord, Piëmont droomt van eene uitbreiding van grondgebied ten koste der andere italiaansche vorsten, en tracht in troebel water te visschen."

BERLIJN, 15 Mei. De gemeentewet voor de Rijnprovinciën heeft de koninklijke goedkeuring bekomen, doch met de bepaling, dat alle op de provinciale landdagen vertegenwoordigde steden de verordening voor de steden bekomen zullen, en alleen die steden de verordening voor de plattelands gemeenten, welke daarom in het bijzonder verzoeken.

— De *Köln. Zeit.* spreekt het gerucht tegen, sedert eenige dagen te Berlijn in omloop, dat de regering der Vereenigde Staten eene vloot naar de Oostzee zenden zou, om aan hare eischen betreffende den Sondtol kracht bij te zetten.

ITALIE.

ROME, 14 Mei. In het *Giornale di Roma* leest men het doodsberigt van Mgr. Agostinucci, Bisschop van Montefeltro. Hij werd den 23 Oktober 1793 te Urbino geboren en in het konsistorie van 5 November 1849, werd hij tot het episkopaat verheven. Deze deugdzame prelaat wordt in zijn diocees diep betreurd.

Ook de orde der Jezuïten heeft een zijner uitmuntendste leden verloren en wel den Ew. P. Johannes Petrus Secchi, overleden alhier den 10 Mei, in den ouderdom van 58 jaren.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 17 Mei. Fransche 4½ pc. 94.25; 3 pc. 75.60; 3 pc. Spanje 40½; id. 1¼ pc. 25¼; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

LONDEN, 17 Mei. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 44⅝; id. 1½ pc. 25; Comité-Bew. 5⅝; Pass. 7; Rusl 5 pc. 104½; id. 4½ pc. 94⅝; Holl. 4 pc. 93; id. 2½ pc. 63¼; Sard. 5 pc. 93; Braz. 99; Peru 4½ pc. 76½; Gren. uitg. 7; id werk. 18; Mexiko 3 pc. 23⅝; Portugal 4 pc. 45; Ecuador 4½; Grieken (blaauwe) —; Turkije —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 17 Mei. Met. 5 pc. 84⅜; id. 4½ pc. 75; Bank-Aktiën 1122; Credit Anst. 382½; Wissel op Londen 10.02, Amst. —; Parijs 119⅛; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 17 Mei. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 105¼; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 22⅛; Parijs 80¹/₆; Amst. 143⅝; Weenen —; Petersburg 105⅛.

HAMBURG, 17 Mei Spanje 1¼ pc. 37¾; id. 3 pc. 23¼; Rusl 5 pc. 100⅛; 3 pc. Mexikanen 13½; 5 pc. Sardinië 90½; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 17 Mei. 5 pc. Met. 82½; 1 pc. Spanje binnenl. 24 1/16; id. 3 pc. 40¼; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —, Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	pCt.	16 MEI 4½ u.	gebl.	17 MEI 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	63⅝	63 11/16	63⅞	63¾
Dito Dito	3	75 15/16	75 15/16		
Dito Dito	4	94 1/16	93⅞	94 1/16	93⅞
O. I. Leening 1844	4	93½			
Amortis. Syndik.	3½	89⅛	89¼		
Handel-Maatschappij	4½		128¾	129	
Aand. Rijn-Spoorw.	4½				
〃 Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	51 5/16	51¼		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24 15/16	24 15/16	24 15/16	24⅞
Dito	3				
Dito Binnenl. à 6/m.	3	40 5/16	40¼	40½	40 9/16
Coupon-Bewijzen		5 9/16			
Amortisable Schuld		7¼			
Portugal, te Londen	3	45¼	45¼	45⅜	45⅝
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	103⅝	103⅝	103⅝	
Dito Dito 1828 en 1829	5	101⅛			
Cert. bij dito 1831 en 1833	5				
Dito	4½	92½	92¾		
Dito bij *Hope*	4	83⅜	83½		
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4	82⅞	83		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Certifikaten te Hamburg	5	91⅛			
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	62⅝	62¾	62⅞	
Polen, Certifikaten	4				
Dito Aand. met Lot. fl. 500					
Oostenrijk, Metalliek	5	79⅜	79⅝	79⅝	79½
Dito Nationale	5	80 1/16	80 5/16	80⅜	80¼
Dito Nieuwe 1847	2½	40 9/16	40⅝	40¾	40 11/16
Dito 1851 en 1852	2½	40 9/16	40⅝	40¾	40 11/16
Dito Nieuwe	5	85	85¼	85¾	85⅝
Dito 1854	5	85	85¼	85¾	85⅝
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½	198½			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Sardinië	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	3				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5	97⅝	98		
Dito 1843	4½	90⅝			
Mexiko	3	21 15/16	22		
Dito Onbepaalde	3	21 15/16	21 15/16		
Peru	4½	75¾			
Grenada, à £ 100	2½	16⅞	17	17 1/16	
Dito Uitgestelde		7 1/16	7 1/16	7⅛	
Ecuador à £ 100					
Venezuela, à £ 100	4½	28¼	28⅛		
Dito Uitgestelde	1¼	12 15/16			
Grieken, te Londen	5				

Grenada onb. 17, 1/16; Venezuela onb. 28⅛; Nieuwe Ecuador 14⅝, 15; 5 pCt. russische Stieglitz 90¾, 91; dito 1855 91¼, ⅜, 9/16

Binnenlandsche fondsen waren heden bij vrij levend geen handel prijshoudend Russische en oostenrijksche vervolgden hunne opgaande beweging. In buitenlandsche Credieten was op nieuw veel handel tot verhoogde koers.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4¼ pCt., Diskonto 4 pCt.

Wisselkoers.

Plaats	Termijn	Koers	Plaats	Termijn	Koers
Parijs	2/m.	*f* 55⅝	Livorno	2/m	*f* 39⅛
»	zigt	» 56 5/16	Napels	»	» 85
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.79
»	zigt	» 55⅞	Weenen	6 w.	» 34¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 85¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 242	Hamburg	2/m.	» 34 15/16
Bilbao	»	» 242	»	zigt	» 35 5/16
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,77½
Porto	»	» 41½	»	zigt	» 11,90
Genua	2/m.	» 46¾	Rotterdam	»	⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 16 Mei. Rogge. Sedert ons vorig berigt is de vraag voor consumtie nog eenigzints toegenomen tengevolge waarvan iets hoogere prijzen besteed werden. Ook voor verzending toonde zich meer kooplust en zijn de volgende verkoopen bekend, als: 149/2 ℔ Amerika *f* 306 6/w.; 145/2 ligt gedr. Deensche *f* 292, 295 6/w.; 142/2 ℔ Reval *f* 325 6/w.; 149/2 ℔ Amerika *f* 310 6/w.; 143/2 ℔ ligt gedr. Deensche *f* 292, 295 6/w.; 141/2 ℔ Libau *f* 309, 312 6/w.; 149/2 ℔ Amerikaansche *f* 314 1/m.; 143/2, 145/2 ℔ Stockholm *f* 298 1/m., 299 6/w., 305 1/m.

Gerst is op vorige prijs gebleven bij redelijken handel en noteerde men 132/2 ℔ Engelsche *f* 240, 242 6/w.; 143/2 ℔ dito *f* 244, 246 6/w.; 128/2 ℔ Zweedsche *f* 191 bij partij.

Moutwijn was Zaturdag à *f* 20 naar genoegen te bekomen doch Dingsdag liepen vele orders in welke niet alleen à *f* 20½ konden geëffectueerd worden, Woensdag verhoogde de Markt op *f* 21. Gisteren en heden vertoonde zich alzoo minder kooplust doch werd vrij algemeen op dezen prijs gehouden.

Jenever *f* 26,50. Amst. Proef 27,75.

LIVERPOOL, 16 Mei. *Katoen.* De groote toevoeren die gedurende deze week hier aankwamen, en de weinig vraag die zich voordeed in aanmerking, heeft de markt zich goed gesouteneerd, en zijn de prijzen voor Amerikaansche soorten onveranderd gebleven, uitgezonderd voor ordinaire kwaliteiten, die iets lager te bekomen zijn.

De Braziliaansche en Egyptische soorten genieten weinig vraag en zijn moeijelijk te verkoopen, terwijl die van Surate tot de laatste prijzen goed gewild is

De tot alle verkoopen der vorige week bestonden uit 38.830 b. daarentegen bedroegen de aanvoeren 141,890 b. en de afleveringen voor konsumptie 27900 b.

HAMBURG, 16 Mei. *Koffij.* Stil in afwachting der berigten van Rio; de houders handhaven vast de vorige prijzen. Van deze week werden 300 b. Brazill. van 3⅞ a 5⅞ s. en 1500 b. Laquaijra van 5¼ a 6¾ s. afgedaan.

Thee. De markt is stil. De eerste hands verkoopen bestonden uit 1637/4 kn. Congo No. 44 a 47; 10/8 kn. Gunpowder No. 20 en 1267/8 kn. Hysant No. 467.

Tabak De Omzettingen in dit artikel zijn onbeduidend wegens de geringe voorraad, daar er voortdurend veel vraag blijft bestaan en men voor zeilend Braziel hooge effectes gedaan heeft, die echter alle van de hand gewezen zijn.

Katoen. Onder den invloed der gunstige berigten van het buitenland, is de markt voor dit artikel vast.

Verfwaren. — *Indigo* met weinig omzettingen. *Cochenille* verlaten; de houders handhaven de prijzen. *Verfhouten* zonder belangrijke verandering.

Rijst. De O. I. soorten worden slechts voor konsumptie en bij kleine partijtjes voor export genomen. *Carolina* vindt meer aftrek tot verlaagde prijzen.

Specerijen. In 't algemeen kalm. Peper sh. 5¼ a ⅜ p. ℔.

Piment 4½ a 4 9/16.

Cassia lignea vindt goeden aftrek in de prijzen van 11 a 11¼ sch.

Flora insgelijks vast van 14 a 14½ sch.

Vera flaauw van 4 a 7 sch.

Kruidnagelen genieten hier en daar een weinig meer vraag.

Cacao. Wordt vast gesouteneerd door de houders. De beperkte voorraad, hoofdzakelijk in Guayaquil bestaande, en de vermeerderde vraag stemmen de houders vaster.

Potasch. Zeer vast tengevolge der kleine voorraad.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 16 Mei. Groote, Zorgvliet, Banjoewangie. — 17 Mei. Ruygh, Morgenster, Charleston.

BROUWERSHAVEN, 16 Mei. Borghorse, Orion, Banjoewangie naar Dordrecht.

Advertentiën.

(2137) Heden overleed na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van 75 jaren, Mejufvrouw MARGARETHA CROMA.

AMSTERDAM, 14 Mei 1856.

Toren-Uurwerken.

De ondergeteekende. Fabriekanten van Toren-Uurwerken, bevelen zich als zoodanig beleefdelijk aan; de constructie hunner werken is die, welke de tegenwoordige wetenschap vergt.

(2133) Wed. M. IJSERMAN EN ZOON.
2e Nieuwe Molstraat te 's Gravenhage

... goedheid bijna wonderdadige ...

Mijn zoon, oud 16 jaren, heeft reeds 3½ jaar gelaboreerd aan zinkingachtige oogenziekte, en na verschillende middelen zelfs van een beroemd oogarts, te vergeefs tot genezing te hebben gebruikt, heeft eindelijk zijne toevlugt genomen tot de reeds met roem bekende Olie van den Heer H. BERENTSEN, te Nieuwveen, prov. Zuid-Holland, waardoor hij geheel genezen is, en weder zoo goed kan zien als voorheen.

JAN H. SIEMERS.

MIJDRECHT, 15 Mei 1856. (2136)

R. I. VELTMAN, Mr. Timmerman te Ewum, komt mij voor eenige dagen vertellen, dat hij door het gebruik van drie bussen van 2 en twee van 3½ gulden geheel hersteld is van eene maagkwaal, waaraan hij meer dan tien jaren gesukkeld had en geen baat bij Dokters of Professor had gevonden.

APPINGADAM, 16 Mei 1856. S. RITSEMA.

MAAG- EN ONDERBUIKSKWALEN,

diarrhaea, verstoppingen, opgezetheid, spanningen, slechte spijsvertering, maagdrukking, winden, pleuris, loomheid, vermoeidheid, slijm, verzwakking, lusteloosheid en alle andere ziekten, die door abnormalen toestand der spijsverteringswerktuigen ontstaan, worden spoedig en zeker genezen door Du Barry's kracht en gezondheid herstellend meel.

De gunst, waarin Du Barry's Revalenta zich verheugt, heeft velen uitgelokt ze na te maken; wij moeten echter voor deze vervalschte Revalenta waarschuwen; er zijn er onder, die gevaarlijk zijn en moesten verboden worden.

Du Barry's Revalenta is te verkrijgen voor

87½ c.	*f* 2.	*f* 3½.	*f* 8.	*f* 16 Guld.
½ ℔'s bussen.	1 ℔'s.	2 ℔'s.	5 ℔'s.	12 ℔'s Eng. gewigt

in het **Verkoophuis** en de bekende Depôts. (2135)

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.